

Родолюбие в глобалния свят

От 19 до 23 октомври 2014 г. В София, Босилеград и Цариброд се проведе 10-та световна среща на българските медии, организирана от Българската телеграфна агенция и Асоциацията на българските медии по света (АБМС) под надслов „Родолюбие в глобалния свят“. В нея участваха над 40 представители на български медии в чужбина от 20 държави. Форумът бе организиран с подкрепата на ЧЕЗ, „Райфайзенбанк“, „Софарма“ и „Трейс Груп Холд“.

На официалното откриване в Централния военен клуб в София генералният директор на БТА Максим Минчев подчерта, че „българските медии в чужбина обслужват една мощна българска диаспора от близо два милиона души. Тази диаспора има и сериозно влияние върху икономиката на страната, а както се вижда напоследък, има и пряко значение върху изборите у нас“. Президентът Росен Плевнелиев заяви, че „Медиите ни зад граница играят своята важна роля да пазят жива връзката с родината, да правят съпричастни милионите българи по света със случващото се у нас, да градят усещането за единност. Надявам се и медиите в България да разказват за успехите на българите по света, защото това са успехи преди всичко на България.“ Той подчерта, че езикът и вярата са именно онези елементи на нашата национална идентичност, които не трябва да допускаме да девалвират в епохата на размитите граници.

Срещата продължи в Националния Пресклуб БТА. В обсъждането на темите от първи панел: „България на бъдещето. Стратегия за българите в чужбина“ взе участие и вицепрезидентът Маргарита Попова. Тя заяви, че откакто страната ни е в Европейския съюз, а и преди това, ни се натрапват безплътни клишета, но никой не ни пита за националните ни традиции и ценности. Според нея българската дипломация трябва да стъпи здраво на краката си, за да може сънародниците ни зад граница да са по-уверени и сигурни, че има кой да пази интересите и правата им. Представители на българските медии зад граница поставиха въпроса за финансова подкрепа на медиите от страна на българската държава. В панела „Изборният процес

и резултатите от изборите в чужбина през погледа на медиите в чужбина“ журналистите коментираха как медиите в чужбина могат да помогнат за повишаване на избирателната активност зад граница. Според Максим Божилов от в. „Български хоризонти“ (Канада) липсата на избирателен район „Чужбина“ демотивира много от българите в Канада да гласуват, тъй като те не знаят къде всъщност отива гласът им. Даниела Горчева от сп. „Диалог“ в Холандия подчерта, че никакви стратегии за връщане на българите от чужбина няма да помогнат, докато в България не се решат проблемите със съдебната система. На 21 октомври форумът продължи в Босилеград с поднасяне на венец пред паметника на Левски. Обсъждана бе темата „Общности, институции и медии. Ролята на задграничните медии за общността – информация, образование и самосъзнание“. По думите на Иван Николов (КИЦ

Босилеград) в Сърбия е прекратено издаването на няколко вестника на български език, съкратени са и радио и тв-емисиите на български. Българите в Западните покрайнини имат проблеми с ползването на каналите на българските ефирни телевизии. Той заяви, че от 1960 г. до 1987 г. българският език поетапно е изхвърлян от училищата и се преподава като „чуждестранен“ само 2–3 часа седмично. Броят на българите в Сърбия от 1961 г. до 2011 г. е намалял от 61 000 на 18 500 хил., а от тях само 13 000 говорят майчиния си език.

Кметът на Босилеград Владимир Захариев посочи, че в тази част на Сърбия има 99 процента българи, които се гордеят от това и не се срамуват да го кажат, където и да отидат по света. Мария Спасова от „GRRreporter“ обясни каква политика води Гърция, за да запази националната идентичност на диаспората си. След края на дискусиата участниците в срещата посетиха храм-паметника „Света Троица“ в с. Извор. На 22 октомври форумът продължи в Цариброд. Той започна с поднасяне на цветя пред паметника на Васил Левски. Кметът на Цариброд Небойша Иванов заяви: „Ние може да не сме богати, но имаме голяма културна традиция“. Той запозна присъстващите с проекта „Балкан театър фест“, който се провежда вече десет

години в Цариброд и чиято идея е театрите от Балканските страни да се съберат на едно място. В панела за „Сору-paste“ журналистиката се

дискутираше, че този тип журналистика процъфтява с развитието на технологиите и заема все по-големи размери.

ЕДНА ЗАСЛУЖЕНА НАГРАДА

Цариброд (22 октомври 2014) Десетата световна среща на българските медии продължи в сръбския град Цариброд. Мария Захариева – сп. „Българи“ (Чехия) получи награда от НДФ „13 века България“ за принос към популяризирането на българската култура за българоезична медия зад граница. БТА / Bulgarian News Agency

Десетата медийна среща на журналистите от България с издателите и редакторите на български медии по света, се проведе в София, Босилеград и Цариброд през октомври 2014 година.

Срещата с българите в Цариброд и Босилеград, откъснати от десетилетия от родината си, но запазили родолюбието и великолепия си български език, беше трогателна. Топлото гостоприемство, с което ни посрещнаха нашите сънародници в Босилеград и Цариброд и разказите на колегите ни за нестихващата битка с един – продължаващ и днес криворазбран сръбски „патриотизъм“, който потиска българите в Западните покрайнини в естествения им стремеж да съхранят езика и историята си, развълнуваха всички ни.

На финала на тази десета поред среща на българските медии, състояла се в Босилеград и Цариброд, бе връчена специално учредената награда за българска медия в чужбина на Националния дарителски фонд (НДФ). Тя се дава за принос в разпространението на българската култура и изкуство по света. Носителят на наградата за 2014 г. съвсем заслужено се оказа списание „Българи“.

Наградата бе връчена на главния редактор на сп. „Българи“ Мария Захариева, все още бледа от преживените в предишния ден вълнения... Така се случи, че в момента на връчването на наградата, държах в ръцете си фотоапарата на Камелия Илиева, която ме беше помолила да направя снимки на последния панел, в който и тя участваше.

Под аплодисментите в залата снимах една зарадвана, но повече смутена и притеснена Мария. Свенливата усмивка пробягваше за секунди по развълнуваното ѝ лице, а очите ѝ говореха за човек, свикнал да работи, но не и да получава награди. Като автор и читател на списание „Българи“, сега мога да ѝ кажа това, което там не успях:

„Мария, усмихни се. Наградата за твоята работа и за чудесното списание „Българи“ е напълно заслужена! Честито!“

Даниела Горчева, Холандия

Мария Захариева при получаване на наградата

Снимка: Петър Кръстев

ДО ГОЛЯМОТО НАРОДНО СЪРЦЕ

Моята първа среща със списание „Българи“ бе през май 2009 година, когато за втори път посетих Острава и се срещнах със Сирма Зидаро, председателна Българския културно-просветен клуб в града. Този ден си го спомням така ясно... Беше Великден. Старите и младите българи празнуваха големия християнски празник, както подобава – по български, с хора и песни. Тя знаеше, че работя като журналист в България и ме помоли да напиша репортаж за събитието. Това бе моята „прощапупка“ в Чехия. И до днес, „сложила ухо до голямото народно сърце“ на българската общност в Острава, продължавам да творя на страниците на списанието...

Поздравявам Мария Захариева и целия ни екип. Много се радвам, че са оценили всеотдайния ѝ труд и невъзможното, което прави това списание да го има. Желая още много успехи!

Минка Генчева, Острава

Н. Иванов и М. Минчев пред паметника на В. Левски в Цариброд

В последния панел на тема „Начини на финансиране на медиите в чужбина. Положителни практики и успешни истории“ стана ясно, че някои от държавите (като Чехия, Унгария и Хърватия) подпомагат финансово медиите на българите, живеещи там, но в повечето страни те са на пазарен принцип и разчитат само на продажби и реклами.

„Една от големите причини да сме на стотното място в световната класация за свобода на словото е, че ние, представителите на българските медии, няма къде да направим големият дебат за тях и се отказахме от него“. С тези думи генералният директор на БТА Максим Минчев закри десетата световна среща на българските медии. Срещата завърши с посещение на Погановския манастир. Юбилейното издание на форума бе съпроводено с богата културна програма, включваща изложба, посветена на историята на Босилград, изпълнения на малката виртуозна цигуларка Лора Маркова и пианистката Милка Митова, както и на актьора Христо Мутафчиев. По време на коктейла в Софийската градска художествена галерия журналистите имаха възможност да видят изключително интересната изложба „Художниците на Народния театър 1904–1954“.

Мария Захариева

БЪЛГАРСКИЯТ ГЛАС В ЧЕХИЯ

Поздравления за сп. „Българи“ и за неговия главен редактор г-жа Мария Захариева по случай престижната награда от НДФ „13 века България“ за 2014 год., с която списанието бе удостоено за популяризиране на българската култура зад граница! Напълно заслужено признание!

Сп. „Българи“ се утвърди със своята креативност, с многообразието от теми и актуални събития, с интересните рубрики и полезна информация. Това е едно модерно списание, с характерна и отличаваща се визия, с оригинални идеи, представяни професионално и увлекателно. То е българският глас в Чехия и изпълнява успешно една мисия – запазване на националното съзнание и поддържане на любовта към България. С прекрасния си дизайн то създава цветно настроение и свежо присъствие в сивите делници.

Сътруднича на „Българи“ от 2009 год., отразявайки важни моменти от живота на БСОУ „Д-р П. Берон“ в Прага. Списанието съдейства за рекламиране на училището и е своеобразна трибуна сред българската общност в Чешката република за разнообразната му дейност.

Участвам и със собствени публикации, свързани с годишнини на български поети и писатели.

Радвам се, че съм част от този всеотдаен екип и пожелавам на всички да продължават с творческа енергия и талант, с нови идеи и инициативност да допринасят за запазване на българския дух в чужбина, а на списанието – да съхрани интелигентния си стил, да изгражда мостове между българите по света, да печели нови награди, верни читатели и истински приятели!

Снежана Таскова, Прага

ДУХОВНО ПЪТЕШЕСТВИЕ ДО ПРАГА

В края на първата година след пристигането ми в Прага Мария Захариева ме помоли да дам интервю за списанието, а след това – и свои разкази за него. Аз с най-голямо удоволствие приех. Така – от пролетта на 2012 година, в началото с разкази, после с нещо като есета и репортажи – аз започнах своето участие на страниците на това прекрасно списание. Докато в Прага писането за списание „Българи“ имаше за мен смисъл най-вече като общуване с България и всичко българско в Чехия, то сега, почти три години по-късно, когато вече съм в България, то придобива друг смисъл – превръща се в някакъв вид духовно пътешествие до Прага, сякаш част от мен отива там, носи се над „Намнести Миру“, „Старе Мнесто“ и по Водичкова“ и „Народни“ стига до Вълтава, а после прави нещо като зиг-заг над цяла Прага и Чехия... Такъв обикновено беше ежедневието ми маршрут в Прага, докато живеях там, а сега, благодарение на списание „Българи“, там ще броди само духът ми – като живо доказателство за вечната сила на словото и несломимият дух на България, разнасян по света благодарение преди всичко на него...

Стефан Кисъв, София

СПИСАНИЕТО Е ЧАСТ ОТ ЕЖЕДНЕВИЕТО НА „ЧЕШКИТЕ“ БЪЛГАРИ

Пиша в списание „Българи“ от 2009 г., главно в рубриците, посветени на културния живот на българската общност в Прага, на българо-чешките връзки, на годишнините на видни български интелектуалци. Списанието ми харесва както с графичното си оформление, така и с ранообразната тематика, която предлага на своите читатели. Смятам, че списанието представлява важна част от ежедневието на „чешките“ българи и играе ролята на едно своеобразно „огледало“ на културния им живот. Според мене основната мисия на списанието е да съхранява и поддържа живи българските културни традиции в чуждата среда. Другата негова особено важна мисия е да развива българо-чешките връзки, които имат богата и дълга история.

Д-р Красимира Мархолева, Прага